

Література:

1. Дистанційна освіта. Освітній портал. URL: <http://www.osvita.org.ua/distance/> (дата звернення 10.02.2023).
2. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні. Київ: КПП, 2000. 12 с.
3. Наказ «Про затвердження Положення про дистанційне навчання» від 08.09.2020 № 1115. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0941-20#n2> (дата звернення 10.02.2023).
4. Переваги дистанційної освіти в Україні. URL: <http://www.forest.lviv.ua/statti/distance.html> (дата звернення 10.02.2023).

УДК 378.14**ПРОЄКТНЕ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ОСВІТІ**

*Дмитрієва О.І., д.е.н., професор
oksanahnadu@gmail.com*

*Дмитрієв І.А., д.е.н., професор
idmiitriyev@gmail.com*

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

У сучасному світі роботодавці шукають спеціалістів, які не лише володіють знаннями, а й уміють застосовувати їх на практиці. Проєктне навчання допомагає здобувачам вищої освіти розвивати навички роботи в команді, управління часом, лідерства, комунікації та розв'язання проблем - усі ці навички затребувані на ринку праці.

Проєктне навчання - це метод, який ґрунтується на розробці та реалізації проєктів здобувачами в рамках навчального процесу. Він спрямований на розвиток навичок і вмінь, необхідних для успішної роботи в сучасному суспільстві, таких як уміння працювати в команді, креативність, розв'язання проблем, комунікація тощо.

Проєктне навчання передбачає участь здобувачів у реальних проєктах, які дають їм змогу отримати досвід роботи в різних галузях, починаючи від наукових досліджень до соціальних проєктів. Вона також сприяє розвитку креативності, ініціативності та самостійності учнів.

Проєктне навчання може проводитися як у рамках звичайних занять, так і у формі самостійної роботи або проєктних груп. Вона є ефективним способом навчання, який активно використовується в сучасних університетах по всьому світу.

Проєктна освіта має низку переваг:

- активна участь здобувачів - студенти не просто слухають

лекції та виконують завдання, вони беруть активну участь у процесі навчання, розробляючи, плануючи та реалізуючи свої проєкти. Це дає їм змогу краще засвоювати матеріал і розвивати навички, необхідні для успішної роботи в майбутньому;

- розвиток креативності - заохочує здобувачів до розвитку креативності та самостійності, що є важливою навичкою в сучасному світі;

- участь у реальних проєктах - дає змогу здобувачам брати участь у реальних проєктах, що дає їм змогу здобути досвід роботи в різних галузях і на практиці застосувати свої знання;

- розвиток соціальних навичок - робота в команді є невід'ємною частиною проєктної освіти, що сприяє розвитку комунікаційних навичок, умінню працювати в колективі та вирішувати проблеми;

- практичне застосування знань - здобувачі застосовують отримані знання на практиці, що допомагає їм краще розуміти матеріал і ефективніше засвоювати його;

- мотивація до навчання - сприяє підвищенню мотивації здобувачів до навчання, оскільки вони бачать практичне застосування своїх знань і можуть отримати реальний результат своєї роботи;

- підготовка до майбутньої професійної діяльності - допомагає здобувачам розвинути навички, необхідні для успішної професійної діяльності, як уміння працювати в команді, креативність і самостійність.

Хоча проєктне навчання має безліч переваг, воно також має деякі недоліки:

- необхідність додаткових ресурсів - потребує додаткових ресурсів, таких як час, гроші та обладнання. Це може стати перешкодою для її реалізації в деяких освітніх закладах;

- обмежений обсяг матеріалу - може не охопити весь необхідний обсяг матеріалу, особливо в технічних галузях, де необхідні ретельно організовані лекції та практичні заняття;

- складність оцінювання - оцінювання проєктної освіти може бути складним, оскільки проєкти можуть мати різний рівень складності та обсягу роботи;

- необхідність організації - вимагає ретельної організації та планування, щоб проєкти було реалізовано вчасно і вони були успішними. Це може потребувати додаткового часу та зусиль з боку викладачів;

- обмежений навчальний план - може обмежити можливість

вивчення ширшого спектра предметів і тем, оскільки час і ресурси здобувачів можуть бути зосереджені на реалізації конкретних проєктів.

- необхідність колаборації - робота в команді є невід'ємною частиною проєктної освіти, але не завжди легко знайти групу здобувачів, які хочуть працювати разом і які мають сумісні навички та інтереси.

- необхідність балансу - не повинна замінювати інші форми навчання, такі як лекції та практичні заняття, і має бути частиною ширшого навчального плану.

Проєктна освіта вже сьогодні є широко застосовуваним методом навчання, і її перспективи розвитку в майбутньому також виглядають багатообіцяючими. Деякі з перспектив розвитку проєктної освіти включають:

- розвиток технологій - нові технології, такі як віртуальна реальність, інтернет речей тощо, можуть допомогти здобувачам створювати складніші та інноваційніші проєкти. Це може збільшити інтерес студентів і поліпшити якість їхньої освіти.

- інтердисциплінарний підхід - можна застосовувати в різних галузях знань і дисциплінах, що дає змогу студентам здобувати ширше коло знань і навичок. Інтеграція кількох предметів у рамках проєкту може поліпшити якість навчання і зробити його більш привабливим для здобувачів.

- глобалізація - може використовуватися для співпраці між навчальними закладами в різних країнах. Це може допомогти здобувачам отримати новий досвід і збільшити їхнє глобальне мислення.

- збільшення соціальної відповідальності - допомагає здобувачам усвідомити свою роль у суспільстві та стати більш соціально відповідальними. Проєкти, пов'язані з екологією, соціальними проблемами та іншими сферами, можуть допомогти студентам розвинути навички розв'язання проблем і збільшити їхній внесок у суспільне благо.

- розвиток особистісних якостей - проєктна освіта може допомогти здобувачам розвинути лідерські навички, комунікативні та творчі здібності, самоврядування та інші особистісні якості. Це може бути корисно для їхньої майбутньої кар'єри та особистого розвитку.

Таким чином, проєктне навчання має великий потенціал для розвитку в майбутньому і може стати ще більш поширеним методом освіти.

Література:

1. Кравченко Г.Ю. Проектний підхід у системі підвищення кваліфікації керівників навчальних закладів. Модернізація післядипломної педагогічної освіти: науково-практичний журнал «Імідж сучасного педагога». Полтава: ТОВ «АСМП», 2012. № 10 (129). С. 13–16.
2. Артюшина М. В. Методи і прийоми мотивування і стимулювання навчальної діяльності студентів. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Житомир, 2013. Вип. 3 (69). С. 25–32.
3. Ткаченко О. Гейміфікація освіти: формальний і неформальний простір. *Актуальні питання гуманітарних наук*: науковий збірник. Дрогобич, 2015. Вип. 11. С. 303–308.

УДК 378.1**ЦИФРОВІ КОМУНІКАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ І СТУДЕНТІВ
В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ В УМОВАХ ВІЙНИ**

*Ілляшенко С.М., д.е.н., професор,
Illiashenko.s@gmail.com*

*Національний технічний університет» ХПІ»;
Економіко-гуманітарний університет, м. Бельсько-Бяла, Польща*

*Шипуліна Ю.С., д.е.н., професор,
shypulina.j@gmail.com*

Національний технічний університет» ХПІ»

Цифровізація навчального процесу дозволяє успішно вести підготовку фахівців з вищою освітою в університетах України в умовах війни [1, 2]. Залежно від технічних, безпекових, часових та ін. можливостей, застосовуються різні технології забезпечення цифрової комунікації викладачів і студентів які можна звести в дві групи: online, offline. Різниця в їх комунікативній ефективності, а відповідно, умовах навчання для здобувачів освіти, зумовила необхідність пошуку інструментів, які є ефективними при застосуванні будь-яких із зазначених технологій. Відповідно до цього було досліджено особливості різних засобів забезпечення цифрових комунікацій викладачів і здобувачів у навчальному процесі університетів.

У табл. 1 подано характеристики основних застосунків, що реалізують цифрові інформаційні технології, які використовуються в навчальному процесі деяких університетів. За основу для проведення дослідження взято комплекс програмних рішень від компанії Microsoft – «Microsoft 365». Аналіз показав, що приблизно половина здобувачів з досліджуваних груп регулярно відвідувала лекційні і